

Bệnh sốt vàng da

Bệnh Sốt vàng da là gì?

Sốt vàng da là một loại bệnh do vi rút và lây truyền bởi muỗi đốt. Vi-rút Sốt vàng da được tìm thấy ở các vùng nhiệt đới và cận nhiệt đới Châu Phi và Nam Mỹ. Để biết thông tin cập nhật nhất về nơi phát hiện có bệnh sốt vàng da, vui lòng truy cập <https://wwwnc.cdc.gov/travel/page/yellow-fever-information>.

Bệnh Sốt vàng da lây truyền như thế nào?

Sốt vàng da lây lan sang người do muỗi *Aedes* hoặc *Haemagogus* nhiễm bệnh chích. Muỗi *Aedes* cũng có khả năng lây lan bệnh sốt xuất huyết, chikungunya và zika. Muỗi bị nhiễm bệnh do chích vật chủ bị nhiễm bệnh (người hoặc không phải con người) và sau đó có thể lây lan sang các loài khác. Những người bị nhiễm bệnh sẽ gây lây nhiễm ngay từ trước khi bắt đầu sốt và kéo dài tới 5 ngày sau khi bắt đầu có triệu chứng.

Triệu chứng là gì?

Hầu hết những người bị nhiễm đều có triệu chứng nhẹ hoặc không có triệu chứng. Các triệu chứng, nếu có xuất hiện, thường bao gồm:

- Đột ngột bị sốt
- Ón lạnh
- Đau đầu dữ dội
- Đau lưng
- Đau nhức toàn thân
- Buồn nôn
- Ói mửa
- Mệt mỏi (cảm thấy mệt mỏi)
- Ôm yếu

Hầu hết những người có triệu chứng ban đầu sẽ khỏe hơn trong vòng một tuần. Một số người có thể tiếp tục ốm yếu và mệt mỏi trong vài tháng. Một vài người sẽ phát triển một dạng bệnh nặng hơn. Các triệu chứng nghiêm trọng bao gồm:

- Sốt cao
- Da vàng (bệnh vàng da)
- Chảy máu
- Sốc
- Suy tạng

Bệnh Sốt vàng da nặng có thể gây chết người. Do đó, tất cả những người có các triệu chứng Sốt vàng da sau khi đi du lịch hoặc sinh sống trong một khu vực có nguy cơ bị nhiễm vi-rút cần đến gặp nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe của họ. Một khi bạn đã từng bị nhiễm bệnh, bạn có thể được bảo vệ khỏi lây nhiễm sau này.

Mất bao lâu để các triệu chứng xuất hiện?

Hầu hết mọi người sẽ không có triệu chứng. Đối với những người có xuất hiện triệu chứng bệnh thì thời gian từ khi họ bị muỗi nhiễm bệnh chích cho đến khi triệu chứng khởi phát thường là từ 3 đến 6 ngày.

Bệnh Sốt vàng da được chẩn đoán như thế nào?

Xét nghiệm có thể xác nhận sự hiện diện của vi-rút. Nếu bạn đã đến một khu vực có nguy cơ bị Sốt vàng da và bạn có triệu chứng, hãy báo với nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe của bạn ngay lập tức.

Bệnh Sốt vàng da được điều trị như thế nào?

Không có thuốc để điều trị hoặc chữa bệnh sốt vàng da. Người bị nhiễm bệnh nên nghỉ ngơi nhiều, uống nhiều nước để ngăn ngừa tình trạng mất nước và uống thuốc để giảm sốt và đau. Cần tránh sử dụng aspirin và các thuốc chống viêm không chứa steroid khác (NSAID, như ibuprofen hoặc naproxen) để giảm nguy cơ chảy máu. Những người có triệu chứng nặng cần được nhập viện để theo dõi và chăm sóc.

Có thể phòng ngừa bệnh Sốt vàng da không?

Có. Chích ngừa và tránh bị muỗi cắn! Vắc xin được khuyến dùng cho trẻ từ 9 tháng tuổi trở lên đến hoặc những người sinh sống trong các khu vực có nguy cơ bị nhiễm vi rút sốt vàng. Một liều vắc-xin duy nhất mang đến sự bảo vệ suốt đời cho hầu hết mọi người. Có thể cần phải tiêm vắc xin Sốt vàng da khi nhập cảnh vào một số quốc gia nhất định. Để xem các yêu cầu và khuyến nghị tiêm chủng đối với các quốc gia cụ thể, hãy truy cập <https://wwwnc.cdc.gov/travel/destinations/list>.

Vắc xin Sốt vàng da có an toàn không?

Có. Vắc xin đã được sử dụng hơn 80 năm. Vắc-xin là một dạng vi-rút sống, đã bị làm suy yếu, được đưa vào cơ thể qua một lần tiêm.

Ai KHÔNG nên tiêm vắc xin sốt vàng da?

Trẻ sơ sinh dưới 6 tháng tuổi không nên tiêm vắc xin. Ngoài ra, bất kỳ ai bị dị ứng nghiêm trọng với bất kỳ thành phần nào của vắc xin, bao gồm trứng, protein gà hoặc gelatin không nên tiêm vắc xin. Nếu bạn gặp phải bất kỳ điều kiện nào sau đây, hãy trao đổi với nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe của bạn để quyết định xem liệu bạn có thể tiêm vắc xin một cách an toàn không:

- HIV/AIDS hoặc bệnh khác ảnh hưởng đến hệ miễn dịch
- Hệ thống miễn dịch yếu (do ung thư hoặc các tình trạng y tế khác, cấy ghép, hoặc điều trị bằng thuốc ảnh hưởng đến chức năng miễn dịch)
- Rối loạn tuyến ức
- Người lớn từ 60 tuổi trở lên
- Trẻ sơ sinh 6 - 8 tháng tuổi
- Phụ nữ mang thai và cho con bú.

Thực hiện các bước sau để ngăn ngừa muỗi chích:

- Điều quan trọng nhất bạn có thể làm là cố gắng ngăn ngừa muỗi chích trong khi ở ngoài trời trong một khu vực có muỗi:
  - Sử dụng thuốc chống côn trùng. Thuốc chống côn trùng được EPA phê chuẩn bao gồm những chất có chứa DEET, dầu bạch đàn chanh, Picaridin hoặc IR3535. Hãy đọc hướng dẫn trên nhãn sản phẩm để tìm hiểu về các biện pháp phòng ngừa cần được thực hiện và thời gian sản phẩm có hiệu quả.
    - Đừng để trẻ em tự bôi thuốc cho mình. Đổ thuốc vào tay và xoa cho trẻ.
    - Không bôi thuốc chống côn trùng vào mắt, miệng hoặc bàn tay của trẻ và sử dụng thận trọng quanh tai.
    - Không bôi DEET cho trẻ sơ sinh (có thể dùng lưới chống muỗi trên nôi của trẻ sơ sinh) hoặc dầu bạch đàn chanh cho trẻ em dưới 3 tuổi.
  - Khi thời tiết cho phép, hãy mặc quần áo bảo hộ như áo sơ mi dài tay, quần dài và tất.
  - Sử dụng điều hòa nhiệt độ hoặc rèm cửa sổ/cửa đi để tránh muỗi chui vào bên trong. Nếu cần thiết, hãy mắc màn khi ngủ.

